

Jogásznapi krónika

Már csak az egyetemi levéltárban olvashatjuk azon összevetelnek a jegyzőkönyvét, amelyen a József Attila Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Karának Tanácsa elhatározta, hogy „mostantól fogva két-évenként vendégségbe hívjuk az ország másik két jogi karának eminens hallgatóit, hogy egy néhány napos találkozó tudásukról, szakmai felkészültségükről számot adjanak. Legyen ez az

jelülükkel hallgassák a nagy esemény bevezetőjét: „A VII. Ifjúsági Jogásznapot ezennel megnyitom és minden résztvevőnek, érdeklődőnek sok-sok sikert, jó szórakozást kívánok” mondotta dr. Balázs József egyetemi docens, a kar dékán-helyettese. A többszáz fős szurkolósergeket egy mély lélegzetet, elrohant a menzára, ahol nem akart senki hinni a szemének, az

A megnyitófőnökség elnöksége (balról jobbra) Forrai József kari KISZ-titkár, dr. Kemenes Béla, a szervező bizottság elnöke, dr. Tamás Lajos, a pécsi IJN szervező bizottságának tanárelnöke, dr. Balázs József dékánhelyettes, dr. Németh János, az Oktatási Minisztérium képviselője, dr. Névai László, a budapesti IJN szervező bizottsága tanárelnöke és Sükösd István, a Pécsi Tudományegyetem KISZ-titkára

összejövetel a „joghallgatók fesztiválja”, mely magán viseli diákjaink vidámságát, talpraesettségét, életrealitását.”

Igy indult útjára az immáron hét „randevút” megért Ifjúsági Jogásznapi és az évek múlásával egyre vonzóbb, a szó nemes értelmében vett élő hagyomány-ná terebélyesedett.

Április 22-én a sok vizsgátláttott alma mater falai között forró lett a levegő. Ezen a délelőtti napon még notórius „előadás-kerülők” is bepréreszték magukat a hármast terem ajtaján, hogy sa-

nyencfalatnak számító finomságokat meglátva. Pedig mindössze arról volt szó, hogy ezúttal a jogásznapi tiszteletére „feljavított” menüt kapott minden egyetemista.

A váratlan (de nagyon kellemes) meglepetéstől felvillanyozottan siettek vissza versenyzők és drukkerok az első izgalmasnak ígérkező programra. Délután fél háromkor már a gombostű is csak a folyosón eshetett volna le, miután vagy 250-en lelkesen egymáshoz simulnak a 100 főre méretezett „hármastban”. Egy „utat a zsűrinek” felkiáltás után már

mindenki kihelyezett tollal és füllal figyelt a *jogsetmegoldó verseny* szereplőire. Ők a civilisztika köréből kapták feladataikat. Budapest, Pécs és Szeged kiváló polgárjogász jelöltjei viaskodtak több órán keresztül egymással és a jogászokhoz méltó családfantáziával megfogalmazott esetekkel. Bár az egyik példát mindenkin kifogott, a győzelmi dobogó legmagasabb fokára Horváth Ferenc, az ELTE joghallgatója a legjobb teljesítményt nyújtva boldogan felleléthetett. A második és harmadik helyet viszont nagy örömmelre Pintér Ferenc és Simon László IV. éves joghallgatók remek hajrát kivágva Szegeden tartották.

Néhány órással frissítő sétára a fényárban úszó Kárász utcán és útra indulás a jogi karra. László, ki a *legény öttusában*? Mármit a szellem, az ész versenyében, vagyis ki tud többet irodalomból, művészetből, zenéből, sportból és jogirodalomból? Ezúttal az „utolsóból lesznek az elsők” jelszó diadalmaskodott, mivel hatalmas küzdelemben az ELTE ötös fogata másfél pontcskával legyőzte a házigazdát.

„Éjfél utótt már az óra” amikor nyugovóra tért a vetélkedésbe belefeledkezett diáksereg.

Perbeszédverseny! — suttogták péntek reggel sokat sejtően a járőrök füleibe a hírvörök. Büntetőjogi perbeszédverseny! — kiáltották világgá a szervezők. Ilyet még a bíróságon sem láthat! — csalogatták a közönséget ügynökeink. Bár nem tették volna. Ha csütörtökön gombostűt sem lehetett volna leejteni, úgy pénteken már a bohák is segítséget kiáltottak, annyian voltak... mármint a szurkolók.

Bevonul a bíróság — pardon, a büntető tanács — majd néhány másodperc múlva a pulpusra lép az első ügyvéd... Aztán jöttek a többiek: ügyészek, ügyvédek, ki melyiket érezte testhezállobbnak. Az ügyészek támadtak, az ügyvédek egy cselet csináltak a paragrafusok között és megtalálva a kiskaput, belőttek a ziccet. *Móra László* Budapestről helyenként színporkázóan szellemes védőbeszédével, jó tényálláslemezével méltán nyerte el a bajnoki címet. A további sorrend... és itt álljunk meg egy pillanatra. Amikor kihirdették a további sorrendet, mely szerint a második helyet Antal

Gábor, az ELTE és Tóth Ágota, a PTE hallgatója megosztva nyerte, a közönség soraiban meglepett moraj futott végig! A hozzáértő nézők, akik kezdettől fogva nagy figyelemmel és nyugodtan állhattak a szakavatottként követelt végig a védő- és védőbeszédet, rendkívül vitathatónak érezték a zsűri határozatát. Valahogy olyan benyomás alakult ki a hallgatóságban, hogy a zsűri kissé túlértékelte a formai szempontokat, (előadókészítés, papír nélküli elmondás), s emiatt óhatatlanul hátrébb szorult a jelöltek szakmai felkészültségének értékelése. Mindenesetre ebben a számban is sikerült az eszdedieknek egy nagyon értékes harmadik helyet szerezni *Sós József* III. éves hallgató révén.

Az ugyancsak péntek délelőtti megtartott *orosz szakszövegfordítási verseny* végre megszületett a várva-várt első hazai győzelem. *Csizmás József* (III. évf.) *Szikinger Istvánnal* (ELTE) megosztva nyerte el az első díjat. A második és a harmadik hely is itthon maradt *Nagy Gyula* (II. évf.) és *Nagy Erika* (I. évf.) révén.

A szervezők jó arányérzékét dicséri, hogy az idegek harca után délutánra nyugtatóként *sportvetélkedőket* hirdettek. Itt a karok válogatottjai még a Jégcsap Kupáért is megküzdehetnek. Futballisták és kézilabdások, kosárlabdások és asztaliteniszezők,

sakkcsók és tollaslabdázók léptek a porondra, fiúk és lányok egyaránt, megcáfolya azt a közhitelt, hogy a lányok nem szívesen sportolnak, s hogy aszker teljes legyen, a házigazdák ezúttal nem tisztelték a vendégszolgát, mert a *serleg Szegeden maradt*.

A győzelmi ünnepet és egyben a bucsúbankettet este a JATE klubban tartottuk, ahol újra hitelt erősítettük, hogy „nem ütök a jogászt agyon...”!

Ezek után már csak annyi a krónikás dolga hogy megkérdezzék dr. Kemenes Bétát, a Szervező Bizottság elnökét:

— Hogyan értékeli a találkozót?

— Úgy érzem, hogy minden résztvevő véleményét tolmácsolom, amikor azt mondom, hogy az utóbbi évek legsikeresebb „jogászfesztiválját” könyvelhetjük el. Valamennyi zsűri egységes véleménye szerint az egyes vetélkedési műfajok egészen kiemelkedő színvonalúak voltak és a versenyzők felkészültsége messze felülmúlta a remélt szintet. Szeretném megragadni az alkalmat hogy ezúttal is köszönetet mondjak azoknak (oktatóknak, diákoknak, szervezőknek, aktivistáknak), akik időt és fáradságot nem ismervé mindent meglettek a siker érdekében.

FÁBIÁN TIBOR

III. éves joghallgató

A zsűfólasig-nál is jobban megtelt előadóteremben a szellemi öttusázók egy csoportja (Fotók: Búzasi Gábor)

SZEGEDI Egyetem híreiből

EMLEKEZÉS

Április 15-én kegyeletes ünnepség keretében dr. Petri Gábor a SZOTE rektora leleplezte a női klinikán dr. Szontágh Ferenc egyetemi tanár vörös gránit emléktábláját. Halálának egy éves évfordulóján méltatta Szontágh professzor érdemeit, munkásságát, karakterét, majd dr. László Ferenc docens, az Orvostudományi Egyetem MSZMP Bizottságának titkára és dr. Sas Mihály egyetemi tanár, a Szülészeti és Nőgyógyászati Klinika igazgatója emlékezett meg Szontágh professzorról. Ezt követően dr. Sas Mihály megkoszorúzta az emléktáblát, s az egyetem és a klinika oktatói, dolgozói, hallgatói nevében a belvárosi temetőben lévő sírnál is elhelyezték a megemlékezés virágait.

KÜLFÖLDI ELŐADÁS

Dr. Petri Gábor egyetemi tanár, a SZOTE rektora április 26. és május 2. között részt vett a Német Sebésztsárság müncheni kongresszusán, ahol előadást tartott.

GÖRÖG DIÁKOK LÁTOGATÁSA

Április 24-én athéni egyetemista csoport látogatott el a JATE KISZ-klubjába. A görög diákokat a kötetlen beszélgetés során elsősorban a magyar egyetemisták élete érdekelte. Az esten izlett adtak néptáncukból, népzenejükből is.

ÉNEKKARI TALÁLKOZÓ

A Magyar Rádió *Éneklő Ifjúság* sorozatának keretében énekkari találkozóra került sor május 2-án az egyetem központi épületének aulájában. A területi döntőn sikerrel szerepelt a Juhász Gyula Tanárképző Főiskola I. számú gyakorló iskolájának Bartók Kórusa.

VENDÉGELŐADÓ

Dr. Kedvessy György egyetemi tanár, a SZOTE Gyógyszerésztudományi Intézetének igazgatója vendégprofesszorként előadásokat tartott az NSZK-ban, a Maina-Frankfurt-i és a Marburg-i egyetemeken. Előadásai a gyógyszerésztudomány oktatásának elvi és módszertani kérdéseivel, valamint az intézet kutatómunkájának eredményeivel foglalkozott.

MEGEMLEKEZÉS

A Juhász Gyula Tanárképző Főiskola Orosz Nyelv és Irodalom Tanszéke, az MSZBT főiskolai tagcsoportja és az orosz nyelv és irodalom tanárainak megyei tagozata május 4-én délután tudományos emlékülést tartott M. J. Szaltikov-Scsedrin születésének 150. évfordulója alkalmából.

ELISMERÉS

A munka ünnepe alkalmából a Szakszervezeti Munkáért kitüntetés arany fokozatát kapta dr. Grasselly Gyula professzor. Pályi Béla ugyanezen kitüntetés ezüst fokozatát kapta.

ELŐADÓÜLÉSEK

A Magyar Biológiai Társaság és a JATE Növénytan Tanszéke április 22-én előadóülést tartott. Az ülésen A. A. Nyicsiporovics akadémikus (Moszkva) *A fotoszintézis és a növények produktívítása* címmel tartott előadást.

A Magyar Gyógyszerészi Társaság Csongrád megyei Szervezete és a Magyar Kémikusok Egyesületének Csongrád megyei Csoportja *rendkívüli előadóülést* tartott április 29-én a Gyógyszerésztudományi Karon. Az ülésen dr. Alfred Kreutzberger berlini professzor tartott előadást.

Norma és deviancia

Garai László, az MTA Pszichológiai Intézetének tudományos osztályvezetője április 28-án, szociálpszichológiai előadássorozatának harmadik részében a konfliktusok szociálpszichológiai értelmezését és az emberi társadalom fejlődésbeni előzményeinek kijelölését követően — a norma és a deviancia sajátosságait elemezte. Az általa most elmondottak szorosán illeszkedtek a már vázolt kérdésekhez: a megközelítési módot és a megoldási javaslatokat illetően egyaránt.

A résztvevők befejezetlenség és lezáratlanságérzését elsősorban az előadónak az a szokatlan mentalitása alakíthatta ki, amellyel igen határozottan jelölte ki a szociálpszichológia illetékességi körét. A kompetenciának ez a szigorú és világos kimondása nem jellemző általában a szociálpszichológusok területi és módszertani vonatkozású kijelentéseit...

A józan ész norma-felfogásának leginkább megfelelő modell kritikájával kezdte Garai előadását. A csereelmélet szerint — amelynek interpretációja magyar nyelven is hozzáférhető *Secord, P.—Backman, L.* kötetében — az ösztön, mint biológiai, természeti komponens, és a társadalom elvárásai, mint szociális komponens konfliktusából formálódik a személyiség. Ez a formálódás a konfliktusokat elkerülni igyekvő kalkulálás eredménye, a kellemes, számunkra hasznos tárgyra, személyre irányuló tendenciánkat a mások által feltétlenül előírt mértékben vagyunk kénytelenek korlátozni — a korlátozás során arra azért ügyelve, hogy a kellemesre és hasznosra való irányulásunk mások által megengedett tendenciáink kielégíthessük... Az ösztönöket ily módon korlátozó normák társadalmiak; az ál-

latvilágra és a kisgyerekre nem, illetve kevésbé jellemzők.

Garai elutasította ezt a modellt; az állatok területbirtoklás-igénye pl. és a kisgyerekek — a helyesen alkalmazott — szülői intelmeket megfogadó viselkedése arról árulkodik, hogy a törzsfejlődésben és az egyedfejlődésben egyaránt a normák fellazulása, szelidebbé-enedékekenyebbé válása figyelhető meg: az (aktuális) társadalom és a felnőttkor felé haladva. Nem a normák respektálása az emberi specifikum tehát — hanem a normák elutasítása-átértelmezése. Az állat csak normákat elfogadó, megvalósító lehet: a deviancia emberi specifikum.

Igen érzékletesen vázolta Garai azt az utat, amely az állatok tárgyfelhasználásától az ember eszközfelhasználásáig vezet; az egyik esetben a tárgy általában akadály — bizonyos tárgyak kikerülése, leküzdése után érhető el a cél; a másik esetben a tárgyval, mint eszközzel lehet elérni a célt. Meggyőző volt a gyerekek norma-elfogadásának fejlődésképe is: az utalástól, a nagyjából az első életév végére kialakuló rendigénytől jut el a személyiség a deviancia fokozódásáig.

A normákhoz a normalitást társítja a józan ész — s ez a társítás számunkra is elfogadható, állította az előadó. A társítás pontos leírását azonban éppen az nehezíti meg, hogy a normaszegés, a devianciát emberi specifikumnak fogadtuk el, s így szociálpszichológiailag tarthatatlan a devianciának az abnormitással való azonosítása.

Garai szerint akkor van okunk abnormitásra gyanakodni, ha a személyiség akar, de nem tud alkalmazkodni, illetve, ha a sze-

mélyiség nem tudja nem akarni az alkalmazkodást. A szociálpszichológia mindkét esetben csak gyaníthatja az abnormitást, bizonyítékkal más tudományoknak, pl. a történelemtudománynak kell szolgálnia...

Az előadás után feltett kérdések a megértésről és az érdeklődés nem lanyhuló voltáról egyaránt meggyőzhették a jelenlevőket.

BALOGH TIBOR

Operai találkozó

Érdekes zenei esemény színhelye lesz május 25. és 29. között a Szegedi Nemzeti Színház. Operai találkozót rendeznek. Estéről estére más-más társulat lép a közönség elé. A Magyar Állami Operaház művészeinek vendégszereplésével kezdődik a program május 25-én, Puccini: *Manon Lescaut* című operáját mutatják be. A Debreceni Csokonai Színház Társulata 26-án Mozart *Várázsvivólá-ját* állítja színpadra. A következő estén a szegedi zeneszerző, *Vántus István* operáját, az *Aranykoporsó-t* láthatjuk, hallhatjuk a szegediek előadásában. A Pécsi Nemzeti Színház vendégjátékára kerül sor 28-án. *Weber: A bűvös vadász* című operájának bemutatásával. A Postás Művelődési Házban az Álami Déryné Színház vendégszerepel 29-én *Smetana: Eladott menyasszony-ával*. Ugyanaznap este a színházban a szegedi társulat Mozart: *Figaró házassága* előadásával zárul a színvonalasnak ígérkező program, aminek keretében a bemutatók mellett szakmai tanácskozássokra is sor kerül.